METSÄPLUS

Esimerkiksi douglaskuusen, tammen ja lehmuksen taimien kysyntä on kasvanut viime vuosina. **TOIMITUSJOHTAJA JARI MÄNTYNEN, TAIMITYLLILÄ**

Vapusta alkavat taimitarhaajan hikiviikot

Taimitarhojen kiireisin aika on toukokuussa, kun taimia toimitetaan istutusaloille ja samaan aikaan kylvetään uutta sukupolvea.

LAURI SALMINEN

Yli 20 kesää tarhalla työskennelleet Tuula Tuominen (edessä) ja Mirja Lopperi säkittävät rauduskoivuja asiakkaalle toimitettavaksi.

Jari Mäntynen on asettanut tarhalle 150 loukkua sekä ympäröinyt taimet peltisuojuksella välttyäkseen myyrätuhoilta.

MÄNTYHARJU (MT)
Lumenrippeiden lomasta pilkistää vihreä matto kuusentaimia. Toisella puolella tilaa seisoo koivujen ja leppien punaruskea piikkirivistö.

Toimitusjohtaja **Jari Mäntysen** puhelin pirahtaa vartin välein, kun puunalkujen ostajat kyselevät toimituksista. Taimiralli pärähtää kunnolla käyntiin vapun jälkeen ja jatkuu koko toukokuun.

Taimityllilän noin 800 000 euron liikevaihdosta kaksi kolmasosaa tulee erikoistuotannosta, kuten puutarhakasvien, joulukuusiviljelmien ja jalojen lehtipuiden ja hybridihaavan taimista.

Lopun kolmanneksen yritys ansaitsee perinteisistä metsänviljelytaimista.

Suurin osa metsätaimista menee 70 kilometrin säteelle, mutta erikoismateriaalia viedään tätä pidemmälle, jopa Ruotsiin, Norjaan ja Tanskaan.

Mäntysen mukaan erikoispuiden viljely talousmetsissä lisääntyy.

”Esimerkiksi douglaskuusen, tammen ja lehmuksen taimien kysyntä on kasvanut viime vuosina”, hän kertoo.

Työvoimaan ulkomaista vahvistusta

Taimityllilän tarhalla työskentelee ympärivuotisesti seitsemän henkilöä. Kesällä taimien kimpussa häärii 30–40 työntekijää.

Mäntynen harmittelee, että täysi-ikäisiä kesätyöntekijöitä on vaikea saada. 14-vuotiaita olisi kyllä tulossa, mutta yli 18-vuotiaat imetään palvelualoille.

”Taimitarhat palkkaavat yhä enemmän ulkomaisia työntekijöitä, emmekä me tee tässä asiassa poikkeusta”, Mäntynen sanoo. Tarhalle on tulossa pian vahvistusta Ukrainasta.

Käsityöstä kustannuksia

Eniten kustannuksia taimitarhalle koituu käsityöstä. Mikrolisättyjen erikoispuiden taimet saatetaan yksitellen pinseteillä kasvualustaan.

”Perustaimituotannon voisi kyllä koneellistaa, mutta näin pienellä tarhalla se ei kannata”, Mäntynen arvioi.

Taimitarhalla eniten riesaa aiheuttavat maitohorsma ja myyrät. Myyriä vastaan Mäntynen on rakentanut taimien ympärille peltisuojukset, mutta horsman leviämistä ei juuri pysty estämään.

Koivun levälaikkua ja muita sienitauteja Mäntynen torjuu ruiskuttamalla taimet kasvinsuojeluaineilla.

”Olisi hyvä, jos torjunnassa saisi käyttää useampaa ainetta, jotta taudinaiheuttajat eivät kehittyisi vastustuskykyisiksi”, Mäntynen toivoo.

SUVI NIEMI

Taimitarhat palkkaavat yhä enemmän ulkomaisia työntekijöitä, emmekä me tee tässä poikkeusta.

JARI MÄNTYNEN

Vuosi sitten kylvetyt kuusentaimet tuotiin viime syksynä ulos karaistumaan. Taimet lähtevät myyntiin joko tänä syksynä tai ensi keväänä, Jari Mäntynen kertoo.

Taimitarhalla tuotetaan mikrolisäyksellä hyötykasveja, kuten esimerkiksi luumupuun taimia.

Oili Mäkynen juurruttaa kuukauden ikäisiä pensasmustikan taimia kasvuturpeeseen.

Sienitaudeissa piilee uhka taimituotannolle

Phytophthora-suvun munasienet ovat pahamaineisia taudinaiheuttajia, jotka aiheuttavat vieraslajeina epidemioita maa- ja metsätaloudessa sekä luonnonympäristöissä ympäri maailmaa.

Suomen metsätaimitarhoilla Phytophthora-sienen taudeille ovat alttiita ainakin kuusi ja koivu.

Helsingin yliopistossa viime joulukuussa väitellyt **Anna Rytkönen** tarkasteli tutkimuksessaan Suomessa jo esiintyviä Phytophthora-sieniä ja niiden aiheuttamaa uhkaa.

”Esimerkiksi 1990-luvulla Suomeen vakiintunut vieraslaji Phytophthora cactorum selviää luonnonvesissä. Taimitarhalla kasteluvesi on mahdollinen koivun levälaikun tartuntalähde”, tutkija kertoo.

Rytkönen löysi alppiruusuista kolme uutta Phytophthora-lajia. Nämä pystyvät sietämään paitsi kylmiä talvia myös torjuntaaineita.

Tutkija pelkää, että suvun sienet jäävät pysyväksi uhkaksi Suomen kasvintuotannolle. On myös riski, että taudinaiheuttaja leviää luontoon.

Tuhohyönteiset ja -sienet kulkeutuvat useimmiten maasta toiseen ihmisen kuljettamien kasvituotteiden välityksellä.

Kansainvälisen kasvikaupan lisääntyessä on hyvin todennäköistä, että uusia Phytophthora-suvun aiheuttamia tauteja havaitaan sekä Suomesta että muista pohjoismaista. Sen vuoksi kasvikauppaa tulisi rajoittaa ja valvontaa tehostaa Euroopan sisällä, Rytkönen painottaa.

SUVI NIEMI